

El traductor

Laura Cabedo Cabo

Una paraula diminuta al paper, i una altra... al cap, moltes més. Així començe a ploure aquesta història. Tal vegada vostés puguen entendre el meu idioma, o no.

Perdonen, encara no ho he dit, sóc eixa veu líquida que tots han sentit alguna vegada, eixa vella nostàlgia que esvara des dels records. Està a punt d'arribar el tren i colpeje la teulada de l'estació. Llisque sobre el paraigua d'algú que espera, i els seus pensaments desemboquen en una vesprada antiga, com si trobaren el camí d'un riu, una destinació perseguida arran de tota la vida:

Fatimah va travessar els carrers polsegosos fins a un casalot de la ciutadella en ruïnes. A la llunyania, s'estenia el mar ocre del desert. A través de la reixa, una visió va encendre en ella la purna d'una esperança.

—Per favor, tens menjar? —va cridar en el seu idioma ancestral amb un timbre de xiqueta cansada. Pau va continuar alié, centrat a intentar que aquell animal se li acostara.

Els soldats li dien Pau El Mut. Era una mola de noranta-cinc quilos de carn cohibida i grans mans, blanques com a cotó. Massa desmanotat per a entrar en combat, massa perillós per a empunyar una arma i massa rar per a fer amics. Va arribar fins aquell país perquè un funcionari va perdre els seus informes mèdics o perquè la guerra era absurda, qui sap. Somiava amb els prats verds de la seua terra del nord, d'enfilar a alguna frondosa prunera i fartar-se del dolç menjar de la terra, de l'aire fresc en la cara, de la llum de la vall que explotaba en verds. Mai va pensar que acabaria netejant botes de tropa en un desert.

—Anem Floc! Vine, vine! —pronunciava emetent sons inintel·ligibles per atraure al gos. “Només tens por, i per això mires així, amb eixos ulls com dos grans interrogacions brillants”, va pensar per a sí mateix. L'animal no arribava a confiar. Tremolava i a penes movia la cua. Espentava amb les seues potes davanteres a arran de sòl, igual que un xicotet cuc.

A Pau la pluja li havia parlat des de xiquet. En especial des d'aquell dia, quan una infecció pertinaç i unes febres que van durar mesos, van estar a punt d'emportar-se els seus tres anys de vida. Allò, i la falta de mitjans en un poble diminut, el va deixar sord per sempre. L'últim so que recordava era el de les gotes manses, quinze anys arrere, als vidres del seu cau. Ara, les enyorava en les nits caniculars de trinxera. S'imaginava embolcallat en eixa mansuetud que li allunyava del món. Una carícia que venia de lluny per a ser escoltada i besar les seues criatures.

—Vés amb compte, els gossos ferits tenen la ràbia!T'ha mossegat? —va cridar Fatimah.

Una setmana abans l'animal corria espantat per la carretera. El menjar escassejava i qualsevol intentava donar-li caça, fins que El Mut va poder espantar-lo tossal dalt. Floc. No va saber cridar-lo d'una altra forma quan el va veure tan xicotet, tan bola de neu bruta, amb una de les potes posteriors rebentada. Sí, li havia mossegat, i li havia provocat una ferida que encara li feia mal, tant com estar lluny de sa casa i com les bombes que vomitava el cel.

—Per favor, dóna'm un poc de menjar! —La jove va espentar la reixa rovellada que va grinyolar gemegosa. L'animal va grunyar i va desaparèixer per un buit entre les ruïnes.

—Floc, no et mogues d'ací, és un lloc segur. Tornaré demà —va gesticular Pau pel forat. Després va passar al costat de la xica. A penes quinze o setze anys. Semblava una nina engrudosa i despentinada. Li va allargar el tros de carn seca abans de perdre's tossal baix.

—Escrius a la teua nóvia, grandàs? — preguntaven amb espentes els soldats.

—No, escric el que diu la pluja —va explicar assenyalant al cel, entre les riallades i gestos de burla dels seus companys.

—El Mut no s'ha assabentat que ací només plou arena!

—Si no ix del forat es morirà —va sentenciar Fatimah una vesprada que el sol semblava anar a esgotar-se per sempre. Estava suada, amb els ulls estranys i el llavi partit. —He aconseguit un poc de pa. Deixa'm intentar-ho —Ella va tendir la mà al forat. El gos va traure tímidament el cap i va llepar el pa.

—Veus? Li feies por tu —va dir la xica amb els seus ulls d'aigua. Juan es va quedar un instant immòbil mirant a eixos dos llacs ignots, com si tot s'haguera omplit de lluernes.

—Ens anem a mullar, vine amb mi! —es va afanyar a explicar amb les mans el grandàs.

—Però si no plou! —va somriure Fatimah.

Per a ell, la vista des del porxe atrotinat era preciosa: unes ravenisses blanques enfilaven a la palmera plena de dàtils vells i titil·laven al tacte de la pluja inventada. L'aiguabeneitera de pedra amb una estrela llaurada en el costat, pareixia anar a sobreixir. La superfície s'erixava per grans gotasses de les què brollaven bombolles flotants. A penes un segon i plof! desapareixien.

—Escolta. Està parlant la pluja —va gesticular Pau —Sempre diu la veritat.

“Ets diferent. El diferent espanta, però a mi no em fas por”, va pensar Fatimah mentre s’atrevia a abraçar-lo sense entendre aquella filosofia gestual. Ningú l'havia tractat amb tanta tendresa. Com si de sobte tot el cansament de la guerra l'haguera vençut, es va quedar dormida en aquell pit ample i acollidor com una llar.

A Pau li pujava un bes des dels peus, recorria la seua columna i se li detenia en els llavis. Eixe minúscul bes que haguera volgut donar-li. La més alta muntanya des d'on tot podria escoltar-se clar i ampli. Mai havia estat amb una xica. Pensava que la guerra era una terrible bogeria, que les bombes no van haver de deixar a Fatimah òrfena ni abandonada, amb la pena de vendre el seu cos per a menjar. Sí, ell podia entendre les coses que no s'expliquen amb paraules. Aquell moment va ser el més pròxim a l'amor que havia conegut mai. Ningú haguera pogut dir si plorava, perquè les seues llàgrimes a penes es diferenciaven de les gotes de pluja en el sabor a sal.

Sense previ avís, una tempestat d'acer es va acostar embolicada en rajos de foc. Era un ruixat de bombes, ominós, augural, metàl·lic, grinyolant en els vidres, rebentant els sons. Tota la pau va volar pels aires.

El Mut va despertar dos setmanes més tard en la infermeria del campament. Tenia el cap embenat i talls per tot el cos. Ningú va comprendre la seua història. Ningú. Fins ell va començar a dubtar. Deliris del silenci, deliris... Va passar l'hivern amb els ulls perduts, netejant les botes amb cura. Tant, que el “Batalló núm. 6 d'Infanteria”, va ser conegut per morir amb el calçat més lluent de tota la guerra.

La tropa el considerava un impedit, però li van agafar afecte. Abans d'eixir al camp de batalla, feien cua per a repassar les seues botes i fer-li una abraçada. Volien anar decents cap a la mort. Morir amb els peus junts i l'ànima neta.

Una atziaga nit de primavera, un bombardeig i l'intens foc creuat, van deixar les trinxeres quasi buides. Els soldats d'ambdós bans perien a centenars amb la mirada sumida en el no-res. Pau, arriscant la seua vida va ajudar als ferits que queien prop. Els posava a cobert encara que foren del ban enemic. Prompte, una massa d'arena, sang, idiomes i ideologies diferents es va anar amuntonant en la trinxera.

—Què diu la pluja, grandàs? —va preguntar un sergent agonitzant entre fang roig.

Pau tremolava. Mirà a la nit fosca i, com si les paraules vingueren de molt lluny en el temps, es va atrevir a parlar amb la seua veu opaca.

Com si d'un passadís es tractara, el sergent va travessar aquells desmanotats sons i va veure els carrers mullats de París. Portava a la seua dona del braç i les llums dels *quartiers* brillaven en l'asfalt... Un cap enemic sense cames va escoltar el rierol entre les dunes que rodejaven sa casa i va sentir el bes de melmelada que sa mare li donava en despertar. Els supervivents van acudir atents. El radiotelegrafista va escoltar el so de la neu fosa en els avets, les cascades alegres de la seua terra vibrant al fons de la vall. Instants abans de morir, el sergent va agafar la solapa de Pau i va vocalitzar ja sense veu: “Gràcies”.

Un lladruc llunyà va tallar en sec l'escena. Els supervivents van avisar a Pau que aguaitava el cap intentant intuir alguna cosa. Un tir perdut quasi li va fregar l'orella sense espantar-lo en absolut. Floc vivia, era real i li estava buscant. Aquell animal poregós el volia a la fi. Anava a tres potes entre els filats del camp de batalla. El soldat no ho va dubtar i va arrancar a córrer a trompades sense preocupar-se per la seua vida. El va alçar en l'aire mentre el gos llepava la seua cara. Va ser l'únic que va saber que Juan plorava de felicitat, perquè el miracle d'un verdader ruixat es va vessar sobre aquell lloc oblidat pels poderosos i va omplir l'aire de nostàlgia.

El grandàs va obrir la boca i va beure fins a fartar-se. Al cap, com si haguera pres un parell d'embriagadores copes d'alcohol, es va posar a xapotejar en cada toll de la zona de foc.

No van xiular les bales. Les tropes dels dos fronts van quedar mudes i van entendre que Pau, en aquell instant, era molt més que un home. Era un ser irreductible i feliç.

Trencava l'alba sobre les cúpules de les mesquites quan el grandàs va seguir el seu gos fins a la ciutadella. Caminaven orgullosos, lliures. L'un en busca de la seua ama, l'altre boig d'amor.

—Vine, Floc, vine! —murmura Fatimah amb el seu idioma ancestral i la seua veu de xiqueta. El tren s'acosta. Pau la solta per a tancar el paraigua i agafar la maleta. Ella observa el paisatge verd de la terra del nord. Falta només un enllaç de tren per a arribar al poble del seu espòs.

Enrere queden anys de guerra i molt per reconstruir. Des de l'alt els murmure la meua pluja, igual que es parla a una criatura acabada de nàixer, i m'allunye vall baix per a continuar comptant altres històries. Són dos supervivents de la sorollosa voràgine del món. Com tants altres.